

روح‌رسانا

● | مباحث اندیشه‌ای در عرصه بین‌الملل

- تقدیر به روح با عظمت شهید حاج حمیدرضا اسداللهی که ورد و ذکرش
کار تربیتی در عرصه جهان اسلام بود. همو که پایان مأموریت این
• دنیایش را تقدیر جان بر سر آرمان انقلاب قرار داد و در حلب سوریه به
دیدار معشوقش شتافت.

عنوان و نام پدیدآور: روبه روشنائی: مباحث اندیشه‌ای در عرصه بین‌الملل/کاری از مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی، مؤسسه فرهنگی وارثین، دانشگاه جامع امام حسین (ع).

مشخصات نشر: تهران: کتاب رواق اندیشه، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۶۰ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۶-۶۳-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اسلام و سیاست جهانی

موضوع: Islam and world politics

موضوع: سیاست جهانی -- قرن ۲۱م.

موضوع: 21st century -- World politics

موضوع: اسلام‌ستیزی

موضوع: Islamophobia

موضوع: وهابیه -- عقاید

موضوع: Wahhabiyah -- Doctrines

موضوع: اسلام و سیاست -- عربستان سعودی

موضوع: Islam and politics -- Saudi Arabia

موضوع: عربستان سعودی -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱م.

موضوع: 21st century -- Saudi Arabia -- Politics and government

شناسه افزوده: مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی

شناسه افزوده: مؤسسه فرهنگی وارثین

شناسه افزوده: دانشگاه جامع امام حسین (ع)

رده بندی کنگره: ۲۶۰.۹۲۱:۲۶۲

رده بندی دیویی: ۲۰۰.۹۲۱:۲۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۶۰.۹۲۱:۲۶۲

دانشگاه امام حسین

مؤسسه فرهنگی وارثین

مرکز مطالعات راهبردی

روبه روشنائی

مباحث اندیشه‌ای در عرصه بین‌الملل

کاری از: مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی - وارثین و فرهنگی وارثین

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷

طراحی جلد و صفحه آرای: سیدمصطفی شفیعی (www.danesh-negar.ir)

ویرایش ادبی: محسن احمدی

ناشر: کتاب رواق اندیشه

آدرس: تهران، بزرگراه شهید باقری، بزرگراه رسالت شرق، خیابان رشید،

خیابان نوکار (۱۵۴)، خیابان شهیدان صادقی ۱۱۳، پلاک ۱۱۲

کدپستی: ۱۶۵۱۶۷۴۱۱۱

تلفن: ۷۶۷۰۲۴۴۵ - ۷۶۷۰۲۴۵۹

نمابر: ۷۶۷۰۲۴۶۱

سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۲۹۱۹۱۸

تارنما: <http://tarbiateslami.com>

پست الکترونیکی: homam.masjed@chmail.ir و research@tarbiateslami.com

حق چاپ برای مرکز و مؤسسه محفوظ است.

پیشگفتار

مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی به عنوان یک نهاد تربیتی پیشرو، پیش برنده و پیشگام، بخشی از اتاق فکر تربیت اسلامی کشور است که با رویکرد تولید اندیشه و الگوسازی و با اولویت شجره طیبه صالحین فعالیت می‌کند و بر آن است تا با جذب افراد متعهد (مؤمن جهادی) و متخصص (دانشگاهی و حوزوی) و توانمندسازی و به کارگیری مؤثر ایشان در حوزه‌های مختلف تربیت اسلامی و ایجاد منظومه‌ای متشکل از مجموعه‌های متنوع آموزشی، پژوهشی و الگوسازی، نقش بسزایی را در تحقق آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی ایفا نموده و به بازوی فکری نظام مقدس جمهوری اسلامی در حوزه تربیت نیروی تراز انقلاب اسلامی تبدیل گردد.

پژوهش پیش رو تلاشی است در راستای تحقق اهداف افکار این مرکز، که با همکاری پژوهشگران و صاحب نظران و در راستای توسعه علمی مرکز آماده و تولید شده است، از این رو مدیریت پژوهش و نشر نیز می‌کوشد تا با پشتیبانی و حمایت از پژوهشگران و فعالان حیطه‌های مرتبط در مسیر رفع نیازهای پژوهشی و کاربردی انقلابی اسلامی گام بردارد.

فهرست

دسته ۱۱

۱ به روشنایی: گفتار اول

۱- بررسی سیر تاریخی صف آرایی جبهه حق و باطل (قسمت اول) ۱۷

مقدمه ۱۸

جریان حزب الله (حق) چگونه شکل گرفته است؟ ۲۱

انقلاب اسلامی؛ ادامه منازعه دو حزب ۳۰

۲- بررسی سیر تاریخی صف آرایی جبهه باطل و باطل (قسمت دوم) ۳۲

جریان حزب الله (جریان حق) در عصر سلیمان نبی ۳۴

ایران و نقش تاریخی آن در آخر الزمان ۳۶

اسلام و تقابل با شیطان ۴۰

انقلابی برای مقدمه سازی ظهور ۵۱

۳- چیستی و چگونگی تمدن نوین اسلامی ۵۹

مقدمه ۵۹

شناخت تاریخی؛ لازمه فهم تمدن سازی ۶۰

شناخت جریان های احیاگر ۶۱

مواجهه با نگاه تمدنی؛ لازمه مبارزه ۶۸

منظومه فکری امامین انقلاب؛ منشور مبارزه ۷۴

دشمن شناسی تمدنی ۷۷

پرسش و پاسخ ۸۰

شکل گیری رقابت در جهان اسلام ۸۳

لایه های تمدنی ۸۹

ظرفیت های تمدنی انقلاب اسلامی ۹۷

دشمن شناسی: گفتار دوم

۱- دشمن شناسی از منظر اسلام

۱۰۷	مقدمات
۱۰۸	انسان کیست؟
۱۱۰	شیطان؛ همیشه دشمن
۱۱۸	اما نقص دیگر ما چیست؟
۱۲۵	پرسش و پاسخ
۱۲۹	

۲- اندیشه شناسی وهابیت

۱۳۳	شکل گیری حاکمیت جدید عربستان
۱۳۴	فرز مشروعیت
۱۳۸	بنیان ویت
۱۴۱	بحران کارآمدی
۱۴۲	بحران شین
۱۴۴	تغییر رویکرد در سیاست خارجی
۱۴۶	از گذشته سیاست خارجی
۱۴۹	روابط خارجی عربستان
۱۵۲	رابطه عربستان با رژیم صهیونیستی
۱۶۰	قدرت ائتلاف سازی عربستان
۱۶۱	

۳- تبیین اندیشه وهابیت در جهان اسلام

۱۶۳	عربستان و ادعاهای واهی
۱۶۴	دولت های آل سعود
۱۶۶	عربستان و وهابیت؛ ابزار قدرت دیگران
۱۶۸	چگونه مستبصر شدم؟
۱۷۱	شیعیان در عربستان
۱۷۶	

۴- دیپلماسی عمومی امریکا

۱۷۹	هدف از این دیپلماسی عمومی
۱۸۰	نهاد های موثر در دیپلماسی عمومی امریکا
۱۸۷	روش صحیح انتقال پیام در دیپلماسی عمومی
۱۹۵	اندیشکده ها
۲۰۰	

کوکب هدايت: گفتار سوم

۱- راه های اثربخش گفتگوی دینی بین اسلام و مسیحیت ۲۰۹

تجربه های دعوت به اسلام ۲۱۰

دست برتر اسلام ۲۱۵

مندیّت راهبردی امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب (ع) در منطقه ۲۳۳

مقدمه ۲۳۴

راهبردهای دینی ۲۳۵

تمدنی دیگر ۲۴۱

راهبردهای امام انقلاب ۲۴۵

www.ketabon.ir

دیباچه

با وجود گذشت قریب به چهار دهه از پیروزی انقلاب اسلامی و بر سر دست گرفتن شعار «اصلاحات» چون «صدور انقلاب اسلامی» و «تشکیل تمدن بزرگ اسلامی» که در حقیقت شعارهای درستی هستند و باید به سمت محقق کردن آن حرکت کنیم، به نظر می‌رسد در ایجاد ظرفیت‌های جدید جهانی برای اسلام و انقلاب اسلامی چندان در عمل موفق نبوده‌ایم و اغلب توفیقات موجود نیز به سبب ماهیت انقلاب و نفس قدسی حضرت امام (ره) رهبر معظم انقلاب علیه السلام بوده است و با کمال تأسف باید این واقعیت را دریافت که در حال حاضر جبهه انقلاب اسلامی در خارج از مرزهای فریضی خود قابلیت پاسخگویی به نیازهای موجود را ندارد و با بررسی این آنچه در خارج از کشور در حال اتفاق افتادن است، می‌توان دریافت که دستگاه‌های فعال در عرصه بین‌الملل جمهوری اسلامی نیز - بخصوص در عرصه دیپلماسی عمومی و دیپلماسی فرهنگی - با آن چیزی که باید باشد، فاصله بسیار زیادی دارند و با یک بررسی سریع می‌توان دریافت که فقدان نیروی انسانی متخصص و متعهد در این عرصه مهم‌ترین دلیل ضعف موجود است.

دهه چهارم انقلاب اسلامی دهه‌ای است که حتی مسائل داخلی را با ادبیات و گفتمان بین‌المللی می‌توان تحلیل کرد. امروز جمهوری اسلامی ایران به قطب و قلب جبهه مستضعفین عالم تبدیل شده است و چنین جایگاهی اقتضائاتی دارد که بدون توجه به این اقتضائات نمی‌توان در معادلات جهانی حرکت نمود. نسل سوم و چهارم انقلاب اسلامی تنها با گفتمان و تفکر جهانی امامین انقلاب می‌توانند در این جبهه‌سازی حرکت به سمت ایجاد تمدن بزرگ را می‌نویسند. این در حالی است که مردم ما (از خواص گرفته تا عوام، از جوانان گرفته تا سنین دیگر، از مسئولان و مدیران گرفته تا مردم عادی) عموماً چنین تفکر و نگرشی ندارند و این یکی از ته‌یده‌های جدی برای آینده انقلاب اسلامی در معادلات جهانی است. ناسازگاری‌ها، نوزاک‌تر افراد و نهادهای جمهوری اسلامی نگاه داخلی دارد. اهالی ادب و فرهنگ، اهالی هنر و رسانه، صداوسیما، حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، صنعت، همه و همه نگاهی درون‌گرا و غیرمتناسب با نیازهای واقعی جهانی دارند. از طرفی نگرش ملی‌گرایی و شیعه‌گرایی غراطی از مهم‌ترین آسیب‌هایی است که باعث می‌شود تفکرات انقلاب در داخل، زوای خود باقی بماند و توطئه‌های دشمنان در راستای ایران‌هراسی، شیعه‌هراسی و ایجاد تفرقه بین «شیعه و شیعه» و «ثابت و متغی» به ثمر نرساند. تا انقلاب اسلامی را از رسیدن به اهداف عظیم جهانی خود دور کند. مسئله دیگری که مانع گسترش سازماندهی شده انقلاب اسلامی در کشورهای دیگر شده، نداشتن شناخت، اشرف و تحلیل دقیق نسبت به این کشورهاست. تا جایی که این مسئله در برخی از موارد، باعث اثرگذاری منفی گردیده است. این در حالی است که جبهه استکبار به منظور توسعه نفوذ و سیطره خود بر منابع

کشورهای دیگر، از ده‌ها سال پیش مطالعه دقیق و جزئی بر روی کشورهای دیگر را جزو سرفصل‌های دروس آکادمی، هیئت‌های اندیشه ورز و فعالیت سازمان‌های امنیتی خود قرار داده است. انقلاب اسلامی باید نقشه جامعی از وضعیت کشورهای مختلف داشته باشد و فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت و ضعف هر کدام را بشناسد تا بتواند متناسب با شرایط هر کشور استراتژی و اولویت فعالیت‌های رسمی و غیررسمی خود را تنظیم نماید؛ زیرا نمی‌توان با یک نسخه واحد همه کشورهای - حتی در کشورهای هم‌حوزه و مجاور - عمل نمود. مناسبات، نظری می‌رسد در برخی از نهادهای متولی امر، چنین نقشه جامع و دید کلانی وجود ندارد و می‌توان سردرگمی و بی‌تدبیری در فعالیت‌ها را از اطلاعات و تحلیل‌های غیرکاربردی، غیردقیق، دست‌نخورده و ناقص است که بر اساس آن نمی‌توان عملیات دقیقی طراحی کرد.

در حال حاضر با وجود کم‌کاری‌های بسیار در زمینه بحث‌های تربیتی از سوی نهادهای رسمی جمهوری اسلامی، لطف خدا مجموعه‌های بسیاری در مساجد و کانون‌های تربیتی، مراکز تربیت مشغول هستند و این جای خشنودی دارد که این مهم به صورت یک کار اولویت‌دار و به صورت تشکیلاتی در حال انجام است، با این وجود وقتی به شاخص‌های تربیتی برترین مجموعه‌های کشور هم نگاه می‌اندازیم، تربیت با نگاه امنیتی و جهانی کمتر در آن به چشم می‌خورد و این در حالی است که این مسئله از شاخصه‌های اصلی گفتمانی امامین انقلاب است و برای حرکت به سمت تمدن اسلامی راهی به غیر از بسط گفتمان جهانی انقلاب نخواهیم داشت.

با توجه به مسائل مطرح شده، موسسه فرهنگی وارثین با همکاری مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی، دانشگاه جامع امام حسین (ع) بر آن شد تا با استفاده از ظرفیت‌های موجود، بررسی نیازها، برنامه‌ریزی و برگزاری دوره همام (هسته‌های مقاومت اسلامی مساجد) در سرفصل‌های تخصصی، گامی کوچک در جهت زمینه‌سازی برای تربیت نیرو در این عرصه بردارد. کتاب پیش رو محتوای ارائه شده در این دوره است که در پاییز و زمستان ۱۳۹۵ در محافل مطالعات راهبردی تربیت اسلامی برگزار گردید. درس گفتارهای این جلسات پس از پیاده‌سازی، از سوی کارشناسان و متخصصان این امر در قالب ۳ جلد کتاب تدوین شده است.

آنچه با عنوان «رو به روشنائی» است. در این کتاب کوشیده‌ایم تا ابتدا جریان‌شناسی حقه و باطل در طول تاریخ را بررسی کنیم و در ادامه به وسعت به دشمن‌نگاهی بیندازیم. در پایان نیز کوشیده‌ایم تا مدیریت حضرت امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب (ع) در مسائل منطبقه را بررسی و تحلیل کنیم.